



"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -  
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"  
יצחק רבין

# גרשון גינטר הנס מרמורשטיין

9.08.1939 - 2.08.1913

כ"ח תמוז תרע"ג - כ"ד אב תרצ"ט



נחקר בידי: לאה קופפרמן

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים', עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל אשר נפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תכניות ופעולות הנצחה שונות. עיקר תשומת הלב מופנה להשלמת פרטי חייהם של "לוחמים עלומים", אשר מצבותיהם חסרות מידע וקורותיהם ותמונותיהם, באתר יזכור של משרד הביטחון, חסרים. רובם של אותם לוחמים הינם ילידי אירופה, חלקם 'נצר אחרון' למשפחתם, שרידי וניצולי שואה או חיילים שעלו בגפם מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצד חללי מערכות ישראל, קיים הארגון פרויקט מיוחד בשיתוף עם המוסד לביטוח לאומי, לקידום הנצחה של נפגעי פעולות איבה, אשר נרצחו בפרעות תר"פ-תרפ"א. במהלך המיזם השלים הארגון את סיפור חייהם החסר ותמונות הנופלים.

לצורך השלמת סיפור חיים חסר, נוברים החוקרים, בארכיונים בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה וצאצאים של חבריהם ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם ובעיקר תמונת פניהם. המסמך הזה, הינו סך המסמכים שנמצאו אודות החייל/ת ואשר אפשרו למעשה, השלמת קורותיו/ה.


**"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)**



## דף 'יזכור'

מקור: אתר יזכור של משרד הבטחון

https://www.izkor.gov.il


ההגנה 


נפל ביום כ"ד באב תרצ"ט (09.08.1939)  
בן 26 בנופלו  
מקום מנוחתו בית העלמין האזרחי גדרה

טוראי

## גרשון (גינטר) מרמורשטיין

הדלקת נר לזכרו



 הדפסה

### סיפור חייו

נולד ביום כ"ח בתמוז תרע"ג (2.8.1913) בבון, גרמניה, שם למד באוניברסיטה. באמצע שנות השלושים עלה לארץ-ישראל, התגורר בגדרה ועבד כפועל במשקי האיכרים. בשנות מאורעות הדמים שפרצו בשנת 1936 הצטרף לשורות ה"הגנה" והתגייס לחיל הנוטרים. ביום כ"ד באב תרצ"ט (9.8.1939) יצא יחד עם ארבעה נוטרים אחרים לבדוק את הדרך בין עקרון לחולדה. בדרכם חזרה עלה רכבם על מוקש רב עוצמה. גרשון ועוד שניים מחבריו נהרגו במקום, השניים האחרים נפצעו ואחד מהם נפטר מפצעיו בו ביום. גרשון הובא למנוחות בבית העלמין בגדרה.

נסיבות מותו רשומות בספר "לאש ולמגן".

סיפור חייו

---

הקדשות וזיכרונות

---

מקום מנוחתו

---

הנצחה באנדרטאות

---

דפדוף בסיפורי הנופלים

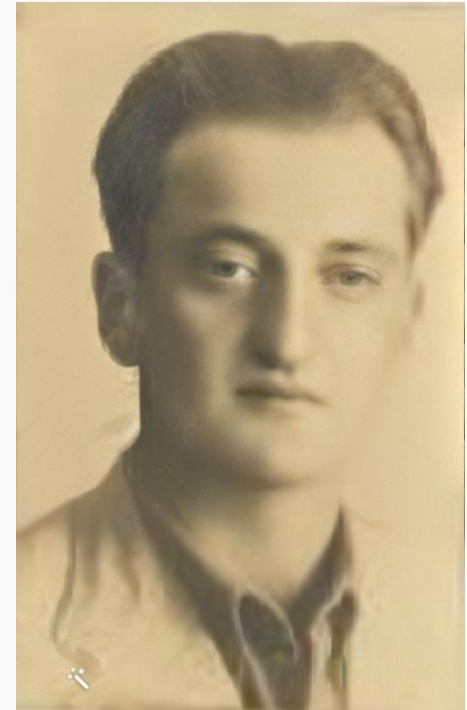
לפי א-ב  לפי תאריך נפילה

הבא
הקודם

בדף חסרים: שמות ההורים,  
תאריך עליה לארץ, סיפור חייו



**הנוטר גרשון מרמורשטיין ז"ל**  
מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים  
נמצא בספריה הלאומית



מקור: תעודת ההתאזרחות

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



**הנס גינטר מרמורשטיין**  
 נולד בבון ב- 02.08.1913  
 ספר הזיכרון לנרדפים באירופה 1933–1945  
 פרויקט רישום הערים הגרמניות  
 Mapping the Lives  
 מקור: <https://mappingthelives.org>

**Hans Guenter Marmorstein**

Date of birth: 02.08.1913 in Bonn / - / Rheinprovinz

Gender: male

Basis of persecution: racial

Hans Guenter Marmorstein	
<b>Date of birth:</b> 02.08.1913 in Bonn / - / Rheinprovinz	
<b>Gender:</b> male	
<b>Basis of persecution:</b> racial	
	<b>RESIDENCE</b>
	German Reich
	<b>SOURCES</b>
1.2 German Federal Archives, Abteilung R (Deutsches Reich), List of Jewish Residents of the German Reich 1933-1945 (aka "Residents' List").	





01/א/2304

הסוכנות היהודית לאיי - מחלקת העלייה  
לשכת העלייה תל אביב

רשימת עולים שבאו לאי

תאריך: 3.10.1934 האניה / קלמן / איטליה החברה לוויד טריאסטינו

מס' סדורי	המסעדה	השם	גיל	מסג	מס' הרשיון	הקנינים באי ובמכתם	הערות
148	יחנוביץ	אברהם	22	ג			
149	כהן	ארנסט	40	ג			
150	"	אסמה	32	ג			
151	"	גינר	13	ג			
152	"	גדרה	9	ג			
153	"	גיאורג	28	ג			
154	"	לינה	27	ג			
155	כהן	לודביג	31	ג			
156	כהן	זיגורס	24	ג			
157	כהן	אילנה	19	ג			
158	לופטקא	מקס	26	ג			
159	"	פריטסה	22	ג			
160	לוינ	ירוסף	29	ג			
161	"	ביילה	31	ג			
162	לנדאו	חיים-וולף	35	ג			
163	"	חיה	28	ג			
164	"	אסתר	3	ג			
165	לוינזון	ארנסט	24	ג			
166	לוינזון	נורה	30	ג			
167	לינדנברג	מרדכי	32	ג			
168	"	יוחנה	33	ג			
169	ליבמן	טאקס	21	ג			
170	לנץ	הנס	20	ג			
171	לינור	סלומון	33	ג			
172	ליסקוביץ	לאה	27	ד			
173	"	שרים	3	ד			
174	"	אסתר	1	ד			
175	טולכירזון	אלטרד	30	ג			
176	טורס	היינץ	15	ד			
177	טורניגר	לודביג	26	ג			
178	מלר	מרמן	18	ג			
179	מרכס	פאולה	29	ג			
180	מורס	קורט	25	ג			
181	סונין	בנימין	41	ג			
182	"	לאה	37	ג			
183	"	קניא	14	ג			
184	"	סימון	12	ג			
185	"	חנה	6	ג			
186	מרמורשטיין	סוניה	18	ג			
187	"	אנסר	21	ג			
188	"	אנסר	21	ג			
189	"	אנסר	21	ג			
194	"	ארנה	26	ג			
195	טורניץ	פריץ	26	ג			
196	"	חנה	26	ג			

187	מרמורשטיין	ינסר	21	ג
-----	------------	------	----	---

## גינר מרמורשטיין

בן 21

ברשימת עולים ביום 3 באוקטובר 1934

באוניה "איטליה"- לוויד טריאסטינו

לשכת העלייה בתל אביב

מקור: ארכיון המדינה

באדיבות: myheritage.com



- 2 -

מספר סדורי	שם המטפחה	השם הפרטי	שם האב
61	מילמלדר	אירנה	
62	מרמורשטיין	גרשון	
63	מנדל	דוד	יוסף
64	מצור	יהודה	עליעזר
65	מזור	בנימין	
66	משיאס	רות	טמואל
67	מן	יונה	רפאל
68	נייטסדס	בנימין	
69	נגסן	קסה	יוסף
70	ניימן	טאול	
71	נייסן	טרה	משה
72	נייסמן	יצחק	מרקוס
73	סיפר	הני	אריך
74	מיליט	פריץ	נתן
75	מיקרסקי	ארנסט	טבעון
76	מרינץ	ולטר	טבעון
77	פלסאור	קורט	ניאורג
78	פלרטהיט	לודוויג	
79	פרנקסטין	לודוויג	אברהם
80	צייס	דורה	קרל
81	צייס	רוברט	מנס
82	קורל	סיגו	טמואל
83	קילמן	נפתלי	אליעזר
84	קראוטהר	דוד	ויזר
85	קילמן	שולמית	אהרן
86	רינדזברגר	פאול	טלמה
87	רוסט	פניה	
88	רוקרט	ראובן	
89	רוזמן	רות	
90	רוטקוביץ	דבורה	מאיר
91	רובין	אברהם	בנימין
92	רוזנבוים	בלה	הרשלייב
93	ריבאק	רוברט	ליאו
94	ריבאק	אנה	
95	רובין	דולי	ארנהרדט
96	סלזינדר	לאפ	אברהם
97	סיפמן	חנה	
98	שטראוס	טמואל	
99	שיפמן	ברנהרד	
100	שיפמן	אריה	ארנו
101	טטיגל	אלזה	
102	טטייר	חנה	יעקב
103	טיין	רודולף	הנריך
104	תיכאור	שרנא	טלמה
105	תיכאור	רחל	ניאורג

## מרמורשטיין גרשון

שער הנגב, גדרה  
בוגרים כנסת ישראל 1936,  
גל 7409/7  
מקור: IGRA

בשנות ה-30 וה-40 של המאה שעברה התיישבו בגדרה שלוש קבוצות הכשרה חלוציות, אשר השתכנו באוהלים וצריפים והתפרנסו מעבודה עברית בסביבה לפני עלייתן לקרקע. הכשרות אלו היוו בסיס להקמת קיבוצים. שתיים מתוכן הקימו מאוחר יותר את הקיבוצים "כפר סאלד" ו-"חפץ חיים".

הקבוצה השלישית שהתיישבה בגדרה וגרשון נמנה עליה, היתה של הסתדרות האקדמאים ציוניים ("ה.צ.א."). קבוצה זו התפרקה בשל חוסר לכידות אידאולוגית. החברים התייחסו למסגרת השיתופית כאל תקופת מעבר וקיבלו בהבנה כל חבר שמצא עבודה והחליט לפרוש מן הקבוצה. רבים מחברי הקבוצה התיישבו במושבה גדרה.

הערה: המונח הצ"א הופיע בפרסומים, בשנות ה-30 של המאה הקודמת, בעיקר כראשי תיבות של 'הסתדרות ציונית אחידה' - כינוי תיאורי למבנה ארגוני מאוחד, ולא בהכרח בשם רשמי של ישות משפטית עצמאית בגרמניה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



# גרשון מרמורשטיין

נולד: בון, גרמניה, 2.8.1913

9תעודת התאזרחות, 193

ארכיון דוד און

מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים

בספריה הלאומית של ישראל



PARTICULARS RELATING TO APPLICANT.  
 اوصاف الطالب او الطالبة  
 פרטים בנוגע למבקשת

Place and date of birth.....Bonn, Germany;.....2.8.1913.....;.....מקום וְתאריך הולדה.....בון, גרמניה;  
 (מקום הולדתה) יום הולדתה)

Nationality.....German.....الجسسية.....גרמנית.....  
 (נתינותה)

Trade or occupation .....Ferro-concrete joiner.....المهنة او الصنعة.....מספן.....  
 (משלה ידוה)

Unmarried, married, widowed or divorced. Unmarried.....בלתי נשוי.....غير متزوج او غير متزوجة . متزوج او متزوجة . ارملة او ارملة . مطلق او مطلقة.....  
 (בלתי נשוי/אשה, נשוי/אה, אלמנה/אם או נדרסה)

Name of wife .....اسم الزوجة.....  
 שם אשתו

---

Sworn or affirmed and subscribed this.....nineteenth.....day of.....March.....1939.....  
 (Signature).....(Title).....INSPECTOR OF MIGRATION  
 TEL AVIV IMMIGRATION OFFICE.

Signature of holder.....גרשון מרמורשטיין

ארכיון  
 9/17



תעודת התאזרחות, 1939  
 ארכיון דוד און  
 מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים  
 הספרייה הלאומית של ישראל

<p style="text-align: center;"><b>Government of Palestine.</b>                  PALESTINIAN CITIZENSHIP ORDER, 1925.                  CERTIFICATE OF NATURALIZATION.</p> <p style="text-align: center;"><b>Whereas</b> Hans Günter MARMORSTEIN</p> <p>(hereinafter called the "applicant") has applied for a Certificate of Naturalization, alleging with respect to himself (herself) the particulars set out below, and has satisfied me that the conditions laid down in the above-mentioned Order for the grant of a Certificate of Naturalization are fulfilled in his (her) case:</p> <p style="text-align: center;"><b>Now, therefore,</b> in pursuance of the powers conferred on me by the said Order,</p> <p>I grant to the said applicant this Certificate of Naturalization and declare that he (she) shall, subject to the provisions of the said Order, be entitled to all political and other rights, powers and privileges, and be subject to all obligations, duties and liabilities to which a natural-born Palestinian citizen is entitled or subject, and have to all intents and purposes the status of a natural-born Palestinian citizen.</p> <p style="text-align: center;">I witness whereof I have hereto subscribed my name</p> <p style="text-align: center;">this <u>twentieth</u> day of <u>February</u> 19<u>39</u>.                  في اليوم <u>ع</u> من شهر <u>آذار</u> سنة <u>المرور</u> ١٩٣٩                  القدس    يروشليم    JERUSALEM</p> <p style="text-align: center;">Serial Number of Application <u>49874</u>                  N° 37917 A</p>	<p style="text-align: center;">ממשלת פלשתינה (א"י)                  דבר המלך בנוגע לנתינות הפלשתינאית (הא"י), 1925.                  תעודת התאזרחות</p> <p style="text-align: center;">בהיותו הנס גונטר מרמורשטיין</p> <p>(הנקרא להלן „המבקש(ת)“) בקשה(ה) תעודת התאזרחות בסדר(ה) בנוגע אליו (אליה) את הפרטים המפורטים דלקמן וזוהא (יהיא) הוכיח(ה) לי שהתנאים המפורטים בדבר המלך הנוכרי לעיל למתן תעודת התאזרחות נחמלאו בנדון לו (לה):</p> <p style="text-align: center;">על כן כחקק הכח המסור לי בדבר המלך הנ"ל.</p> <p>הנני נותן למבקש(ת) הנ"ל את תעודת התאזרחות הזאת ומצהיר שזוהא (שהיא) כהתחשב עם הוראות דבר המלך הנוכרי לעיל, יהנה (תהנה) מכל הזכויות המדיניות והזכויות האחרות, הכה וההנחות, ויהא (והתהא) חייב(ת) בכל החובות והאחריות, שמש כנתינ(ת) פלשתינאית(ת) (א"י) מלדה ויהשכ (ותחשב) לנתינ(ת) פלשתינאית(ת) (א"י) מלדה בכל העובנים.</p> <p style="text-align: center;">ולראיה התמתי את שמי היום הזה</p>	<p style="text-align: center;">حكومة فلسطين                  قانون الجنسية الفلسطينية لسنة ١٩٢٥                  شهادة التجنس</p> <p style="text-align: center;">עא אן</p> <p>(المذعوب عليه من الطالب/الطالبة) قد طلب/طلبت/شهادة تجنس مستنداً لندسه/ مستندة لنفسه/الاصناف المبينة ادناه وقد اثبت لي بأنه قام/اثبتت لي بأنها قامت/ بالشروط الموضوعة في القانون المذكور اعلاه بشأن منح شهادة التجنس</p> <p>قد منح الطالب المذكور/الطالبة المذكورة/بمقتضى السلطات المخولة لي بالقانون النوء عنه شهادة التجنس واصرح بأنه يحق له/لها/التجنس بجميع الحقوق السياسية وغيرها وبالسلطات والمزايا التي يتمتع بها كل فلسطيني مولداً ونسبه/وعليها/ القيام بجميع التبعات والواجبات والمسؤوليات التي تفرض عليه/عليها/مع مراعاةصوص القانون المشار اليه ويكون له/لها/صفة الرعية الفلسطينية مولداً/تقيقاً/ لجميع الاعراض والتفاسد</p> <p style="text-align: center;">ولبيان اعطيت هذه الشهادة محريراً</p> <p style="text-align: center;">(TURN OVER)                  (انظر الصفحة الثانية)                  (להפוך)</p> <p style="text-align: center;">المذعوب السامي نقيب سليمان High Commissioner                  ١٩٣٩</p> <p style="text-align: right;">M748.                  GPP, 1410 - 13200 - 13, 2, 26 2004</p>
--	---	--

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



קורפורל גרשון מרמורשטיין תרע"ד-תרצ"ט

בית העלמין גדרה

מקור: billiongraves.com



### קבר אחים

יוסף ריפשטיין תרע"ג-תרצ"ט  
גרשון מרמורשטיין תרע"ד-תרצ"ט  
משה וולגר תרע"ג-תרצ"ט  
חנוך ברוד תרע"ד-תרצ"ט

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

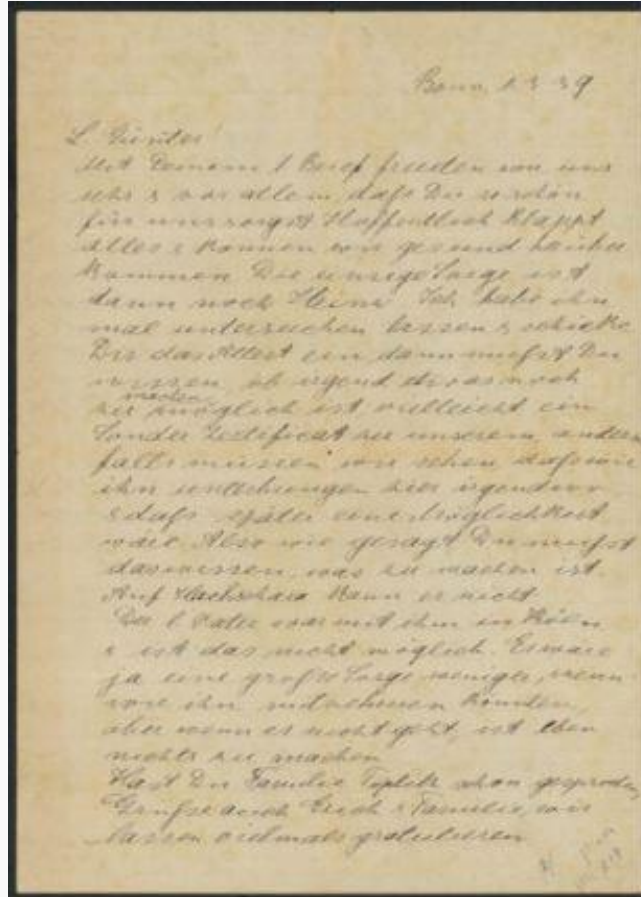
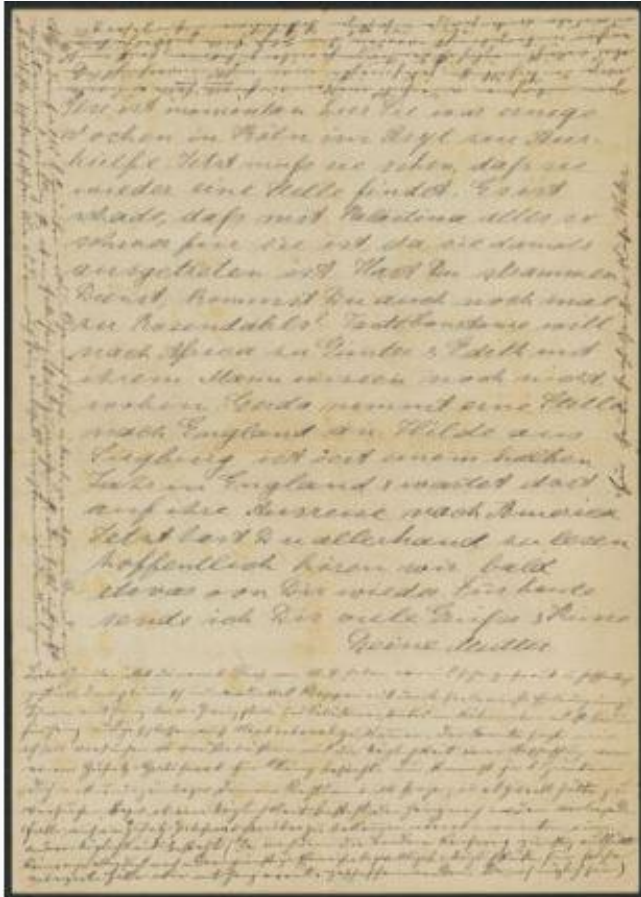




המכתב מהאם עוסק בעיקר בהגירת המשפחה מגרמניה והתקווה להצלחתם

**אידה יעקובי-מרמורשטיין**

מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים  
ארכיון דוד און  
בספריה הלאומית של ישראל  
בון, 1.3.1939  
קטעים מתוך מכתבה של אמו.



"גונטר היקר!

שמחנו מאוד לקבל את מכתבך היקר, ובעיקר מכך שאתה דואג לנו כל כך יפה. אני מקווה שהכל יסתדר ונוכל להגיע ("לעבור צד") בריאים...

...הדאגה היחידה שנתרה היא היינץ. שלחתי אותו להיבדק ואני מצרפת לך את האישור הרפואי, ואז עליך לדעת אם עדיין ניתן לעשות משהו, אולי אישור מיוחד בנוסף לשלנו.

...כאמור, אתה צריך לדעת מה יש לעשות. להכשרה הוא לא יכול ללכת."

...אילזה נמצאת כרגע כאן, היא הייתה כמה שבועות בקלן .... עכשיו היא צריכה לראות שהיא מוצאת שוב עבודה. חבל שעם פלשתינה הכול כל כך קשה עבורה, בגלל שהיא פרשה (התפטרה) מעבודתה ועזבה את [הקהילה]. (יתכן שהכוונה לתנועה הציונית, ולכן, אין באפשרותה לקבל אישור עליה).

אנו מקווים לשמוע ממך בקרוב שוב משהו. להיום אני שולח/ת לך איחולים רבים [ברכות]. אימך"

תרגום חפשי בסיוע AI



גלויה מאביו אדולף מרמורשטיין

חותמת הדואר מ- 28.08.1939

מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים

ארכיון דוד און

בספריה הלאומית של ישראל



גינטר יקר!

בהמשך למכתבנו מאתמול, אני מודיע לך שטופליץ היה אצלנו הבוקר וסיפר לנו כאן הכל. הוא איחל לנו ולפאפו את כל הטוב, ו[אמר] שגינטר היקר שלנו לא ישכח אותנו וימשיך לשמור על קשר. הוא שולח לך דרישת שלום, ו[אמר] שאתה, תודה לאל, במצב רוח טוב. אנו מקווים שבקרוב ניפגש ונראה זה את זה. דרישות שלום רבות ממך [שקיבלנו]. ברכות חמות [מאיתנו] אבא. [שם לא קריא] מוסר דרישת שלום מהאמא היקרה ומהיינץ.

תרגום חפשי בסיוע AI






**אדולף מרמורשטיין**  
כתובתו: **בון, מרקט 33**  
**סביבת ילדותו ובגרותו של גינטר.**  
מקור: ארכיון לתולדות גדרה והביל"ויים  
ארכיון דוד און  
בספרייה הלאומית של ישראל



צידה השניה של הגלויה, בון, כיכר השוק.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)



Name	Hans Guenter Marmorstein	
Birth	Aug 2 1913 📍 Bonn / - / Rheinprovinz	
Name	Ilse Marmorstein	
Birth	Oct 10 1908 📍 Bonn / - / Rheinprovinz	
Residence	📍 Köln, Rheinprovinz	
Place of deportation	Minsk	
Death	May 8 1945 📍 Minsk	
Holocaust Victim	Yes	
Name	Heinz Marmorstein	
Birth	July 12 1919 📍 Bonn, North Rhine Westphalia, Germany	
Residence	📍 Bonn, North Rhine Westphalia, Germany	
Death	July 11 1942	
Deportation	1942, Majdanek, concentration camp	

**הנס גינטר מרמורשטיין אחותו אילזה**

**ואחיו הינץ**

Jewish Holocaust Memorials and Jewish  
Residents of Germany 1939-1945

מפקד 1939

באדיבות: myheritage.com



### Markt 33

בניין מגורים ומסחר בבון שנבנה ב-1896. הוא ממוקם בכיכר השוק במרכז בון. הבית רשום לשימור. הבניין נבנה במקום המבנה הקודם, שנהרס באותה שנה, עבור יצרן כלי הזהב ותכשיטן החצר יוהאן דיקס. בשנת 1908 נבנתה מחדש מערכת חלונות הראווה והותקן קיר לוח בטון. שינויים נוספים נערכו ב-1915. בשנת 1919 הפכו את מחסני האחסון האחוריים הקודמים לדירות מגורים. בשנת 1927 שופץ הבית עבור **אדולף מרמורשטיין**, שהיה הבעלים של חנות הלבשה תחתונה לגברים בשם: "הרמנס & פרויטצ'היים". שממוקמת במקור בפרנקפורט שבגרמניה.

הערה: במהלך השנים נערכו שינויים נוספים.  
מקור: [de.wikipedia.org/w/index.php?curid=10553443](https://de.wikipedia.org/w/index.php?curid=10553443)



כרזה שעוצבה על ידי יוליוס קלינגר, לחברה להלבשה תחתונה לגברים, Hermanns & Froitzheim  
מקור: ויקיפדיה



## הרמנס & פרויטצ'היים אדולף מרמורשטיין

והדיירים

ב- 33 Marketbrüde

ספר תושבי העיר בון 1929 רשימת רחובות, כיכרות וכן בתים עם פרטי התושבים.

מקור: Ancestry

(מרקט 33, ככל הנראה שימש גם למגורי המשפחה.)

Marktbrücke.

33\* Hermanns & Froitzheim (Inh.  
Ad. Marmorstein), Herren-  
wäsche.   
Gillissen, Theod., Metzger. 2  
Ewig, Christine. 3  
Bollmar, Elisabeth, Ww. 3  
Hoffmann, Joh., Kaufmann.  
Breitgoff, Adolf, Stadtsekr.  
a. D. 4

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



Marmorstein, Adolf, Dauerwäsche-Spezial-Haus, Sternstr. 25 u. Markt 27. 1927  
 1960. PK 108373.

Marmorstein, Adolf, Dauerwäsche-Spezialhaus, Sternstr. 25, Markt 33 und Königstr. 33. 1929  
 1960. PK 108373.

Marmorstein, Adolf, Herrenwäsche, Markt 29.

Marmorstein, Adolf, Wäschehändler, Markt 33.

Marmorstein, Adolf, Israel, Markt 33. 1939

Marmorstein, Adolf, Israel, Markt 33. 1942-1941

### אדולף מרמושטיין

תושב: 1927,  
 שטרן 25, מרקט 27, בון, גרמניה  
 תושב: 1929  
 שטרן 25, מרקט 33  
 עיסוק: בית מיוחד להלבשה קבועה (לגברים)  
 פנקס שמות תושבי העיר בון.  
 מקור: Ancestry

1932-1933,  
 מרקט 29, בון, גרמניה  
 1934-1936  
 מרקט 33, בון, גרמניה  
 עיסוק: הלבשה תחתונה לגברים  
 פנקס שמות תושבי העיר בון, גרמניה  
 מקור: Ancestry

1942-1941, 1939  
 מרקט 33, בון  
 ישראל  
 (באותן שנים נשללה מהאב הזכות לעיסוק)  
 אביו התגורר בביתו עד גירושו בשנת 1942.  
 ספר הכתובות של העיר בון והסביבה, 1974-1815.  
 מקור: Ancestry

# אדולף מרמורשטיין

1929

כתובות: Sternstr. 25, Markt 33 und Königstr. 33

מקור: Ancestry



בניין מגורים ומסחר  
במרכז בון, גרמניה,  
Sternstr. 25  
בניין לשימור.  
מקור: commons.wikimedia.org



בניין מגורים ומסחר  
במרכז בון, גרמניה,  
Markt 33  
בניין לשימור.  
מקור: de.wikipedia.org



בניין מגורים  
במרכז בון, גרמניה  
Königstr. 33  
מקור: google.com/map





אדולף וולף מרמורשטיין גורש ב-1942

נולד ב- 12.12.1877 ב-פולנקה

רשימת קורבנות יהודים מתוך ספר הזיכרון "קורבנות רדיפת יהודים תחת הרודנות הלאומית-סוציאליסטית בגרמניה 1933 - 1945" שהוכן על ידי הארכיון הפדרלי הגרמני.

## GEDENKBUCH

Opfer der Verfolgung der Juden  
unter der nationalsozialistischen Gewaltherrschaft in Deutschland  
1933-1945

Bearbeitet vom Bundesarchiv, Koblenz, und  
dem Internationalen Suchdienst, Arolsen

Band 1-2

ISBN 3-89192-003-2  
© Bundesarchiv, Koblenz 1986  
Alle Rechte vorbehalten

Herstellung: Johannes Weisbecker, Frankfurt/Main

Last Name Marmorstein

First Name Wolf

Gender Male

Date of Birth 12/12/1877

Place of Birth Polonka,<>,<>,Poland

Permanent Place of Residence Bonn,Bonn (Köln),Rhine Province,Germany

Citizenship <>,<> (<>),<>,Germany

Place During the War unstated place,<>,<>,<>

Destination of Deportation unstated place,<>,<>,<>

Date of Deportation 1942

Status According to Source murdered

Source Collection

List of Jewish victims from the Memorial book "Victims of the Persecution of Jews under the National Socialist Tyranny in Germany 1933 - 1945" prepared by the German Federal Archives

Type of Material

List of murdered Jews from Germany

Item ID

11589356

"כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)





Als Zeugen waren zugezogen und erschienen:

8. Herr Leopold Scherer,  
General-Beigeord.  
 der Verlobtheit nach auf Grund der dessen  
einzig im Auftrage des  
Landesregierungs-Raths alt, wohnhaft zu Stettin,  
Salzburger Strasse 22;

4. Herr Max Goldschmidt,  
Beigeord.  
 der Verlobtheit nach auf Grund der dessen  
einzig im Auftrage des  
Landesregierungs-Raths alt, wohnhaft zu Stettin,  
Am Brühl 8;

In Gegenwart der Zeugen richtete der Standesbeamte an die Verlobten einzeln und nach einander die Frage:  
 ob sie erklären, daß sie die Ehe mit einander eingehen wollen.  
 Die Verlobten beantworteten diese Frage bejahend und erklärten  
 hierauf bei Ausspruch des Standesbeamten, daß er sie nunmehr kraft  
 des Gesetzes für rechtmäßig verbundene Eheleute erklärt.

Sogetraut, genehmigt und im Auftrag des  
Georg Jacobi  
Ida Jacobi geborne Goldschmidt  
Friedrich Jacobi  
Max Goldschmidt  
 Der Standesbeamte  
Leopold Scherer

Nr. 442 B.  
 Berlin, am einzigsten im  
August tausend acht hundert neunzig und neun.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschienen heute zum Zweck  
 der Verlobung:

1. der Georg Jacobi, Kaufmann  
 der Verlobtheit nach auf Grund der Geburt  
Christliche evangelisch lutherisch alt lutherisch alt lutherisch alt  
evangelisch Religion, geboren den ersten Juli  
achtzig und neun des Jahres tausend acht hundert  
neunzig und neun zu Berlin,  
 wohnhaft zu Berlin,  
Magdalenenstrasse 43  
 Sohn des Kaufmanns Georg Jacobi  
und dessen Ehefrau Barbara geborne  
Meier  
geb. Meier und geb. Meier wohnhaft  
 zu Berlin

2. die Ida Goldschmidt, geb. Jacobi  
 der Verlobtheit nach auf Grund der Geburt  
Christliche evangelisch lutherisch alt lutherisch alt lutherisch alt  
evangelisch Religion, geboren den ersten Juli  
achtzig und neun des Jahres tausend acht hundert  
neunzig und neun zu Berlin,  
 wohnhaft zu Berlin,  
Am Brühl 8  
 Tochter des Kaufmanns Max Goldschmidt  
und dessen Ehefrau Barbara geborne  
Jacobi  
geb. Jacobi wohnhaft  
 zu Berlin.

"כי מדי דברי בו זכר אִזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



אידה יעקובי  
 נולדה ב- 26.3.1877,  
 במנדן, גרמניה  
 בת מקס גולדשמידט  
 ורגינה לבית כצנשטיין  
 בזמן המלחמה  
 התגוררה בקלן,  
 גרמניה

**YAD VASHEM**  
 Gedenkstätte für den Holocaust und das Heldentum  
 P.O.B. 3477, Jerusalem, Israel

**יד ושם**  
 ירושלים, הר הזיכרון  
 ת.ד. 3477

**דף-עד**  
**GEDENKBLATT**

DAS GESETZ ZUM ANDENKEN AN DIE MÄRTYRER UND HELDEN,  
 5713 - 1953 legt in Artikel Nr. 2 fest:  
 Es ist die Aufgabe von Yad Vashem, dokumentarisches Material in Israel über all die Juden zu sammeln, die ihr Leben hingaben, die gegen den Nazifeind und dessen Helfer kämpften und rebellierten, und ihren Namen und Andenken zu verewigen, wie auch das der Gemeinden, Organisationen und Institutionen, die wegen ihrer Angehörigkeit zum jüdischen Volk vernichtet wurden.  
 (Gesetzbuch Nr. 132, 28.8.53)

חוק זכרון השואה והנבחרה - תשי"ג 3591 קובע בסעיף מס' 2: המפקדו של יד ושם הוא לסאוף אל חולדות את זכרם של כל אלה מבני העם היהודי, שנפלו ונבחרו את נפשם, ולנמנו וסדרו כאויב הנאצי ובעוריו, ולהציב שם זכר להם, לקהילות, לארגונים ולמוסדות שנחרבו בגלל השתייכותם לעם היהודי. (ספר החוקים מס' 132, 28.8.53)

פרטי הניספה: נא לרשום את שמו של כל ניספה על דף נפרד ולכתוב באותיות דפוס ובנקוד  
 ANGABEN ZUM OPFER: BITTE FÜLLEN SIE FÜR JEDES OPFER EIN EIGENES GEDENKBLATT AUS, IN DRUCKBUCHS TABEN

1. שם משפחה מנוקד: <b>Jacoby</b>	2. שם פרטי: <b>Jda</b>
3. שם משפחה קודם: (אישית, לפני נישואים) <b>Goldschmidt</b>	4. תאריך לידה/גיל משוער: <b>26.10.1877</b> 5. מין: <b>W</b> 6. מצב משפחתי: <b>verh</b> 7. מוצא משפחתי: <b>verh</b> 8. מעמד משפחתי: <b>W</b> 9. מין: <b>W</b> 10. גיל משוער: <b>26.10.1877</b> 11. מוצא משפחתי: <b>verh</b> 12. מצב משפחתי: <b>verh</b> 13. מעמד משפחתי: <b>W</b> 14. גיל משוער: <b>26.10.1877</b> 15. מוצא משפחתי: <b>verh</b>
8. אם: <b>Regina Katzenstein</b>	9. אב: <b>Max Goldschmidt</b>
10. בן-זוג: <b>unbekannt</b>	11. מקום מגורים קבוע וארץ: <b>unbekannt</b>
12. מקום מגורים בזמן המלחמה וארץ: <b>Köln</b>	13. מקצוע הניספה: <b>Hausfrau</b>
14. תאריך/שנת המות: <b>unbekannt</b>	15. מקום המות: <b>unbekannt</b>
16. נסיבות המות: <b>Holocaust</b>	17. מקום המות: <b>unbekannt</b>

Berichtet von: **Alex Salm**  
 Ich der/die Unterzeichnete: **Alex Salm**  
 Wohnhaft in (vollständige Adresse): **Großenweg 19, 41844 Wegberg**  
 Beziehung zum Opfer (Familie/andere): **Forschung**  
 ERKLÄRE HIERMIT, DASS ICH ALLE ANGABEN WAHRHEITSGETREU UND NACH BESTEM WISSEN BESTÄTIGEN KÖNNE.  
 Ort und Datum: **Wegberg, 05.02.1999**  
 Unterschrift: **[Signature]**  
 Während des Krieges befand ich mich im: **Lager/Ghetto/Widerstand: Riga**

"...ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם. אשר לא יכרת."  
 "... ihnen will ich in meinem Haus, in meinen Mauern Denkmal und Namen geben .... der nicht soll getilgt werden." Jesaja 56:5

**YAD VASHEM**  
 Gedenkstätte für den Holocaust und das Heldentum  
 P.O.B. 3477, Jerusalem, Israel

**יד ושם**  
 ירושלים, הר הזיכרון  
 ת.ד. 3477

**דף-עד**  
**GEDENKBLATT**

DAS GESETZ ZUM ANDENKEN AN DIE MÄRTYRER UND HELDEN,  
 5713 - 1953 legt in Artikel Nr. 2 fest:  
 Es ist die Aufgabe von Yad Vashem, dokumentarisches Material in Israel über all die Juden zu sammeln, die ihr Leben hingaben, die gegen den Nazifeind und dessen Helfer kämpften und rebellierten, und ihren Namen und Andenken zu verewigen, wie auch das der Gemeinden, Organisationen und Institutionen, die wegen ihrer Angehörigkeit zum jüdischen Volk vernichtet wurden.  
 (Gesetzbuch Nr. 132, 28.8.53)

חוק זכרון השואה והנבחרה - תשי"ג 3591 קובע בסעיף מס' 2: המפקדו של יד ושם הוא לסאוף אל חולדות את זכרם של כל אלה מבני העם היהודי, שנפלו ונבחרו את נפשם, ולנמנו וסדרו כאויב הנאצי ובעוריו, ולהציב שם זכר להם, לקהילות, לארגונים ולמוסדות שנחרבו בגלל השתייכותם לעם היהודי. (ספר החוקים מס' 132, 28.8.53)

פרטי הניספה: נא לרשום את שמו של כל ניספה על דף נפרד ולכתוב באותיות דפוס ובנקוד  
 ANGABEN ZUM OPFER: BITTE FÜLLEN SIE FÜR JEDES OPFER EIN EIGENES GEDENKBLATT AUS, IN DRUCKBUCHS TABEN

1. שם משפחה מנוקד: <b>Marmorstein</b>	2. שם פרטי: <b>Ilse</b>
3. שם משפחה קודם: (אישית, לפני נישואים)	4. תאריך לידה/גיל משוער: <b>10.10.1908</b> 5. מין: <b>W</b> 6. מצב משפחתי: <b>ledig</b> 7. מוצא משפחתי: <b>ledig</b> 8. מעמד משפחתי: <b>W</b> 9. מין: <b>W</b> 10. גיל משוער: <b>10.10.1908</b> 11. מוצא משפחתי: <b>ledig</b>
8. אם: <b>Jda Jacoby</b>	9. אב: <b>Adolf Marmorstein</b>
10. בן-זוג: <b>unbekannt</b>	11. מקום מגורים קבוע וארץ: <b>Bonn</b>
12. מקום מגורים בזמן המלחמה וארץ: <b>Köln</b>	13. מקצוע הניספה: <b>unbekannt</b>
14. תאריך/שנת המות: <b>unbekannt</b>	15. מקום המות: <b>Minsk</b>
16. נסיבות המות: <b>Holocaust</b>	17. מקום המות: <b>Minsk</b>

Berichtet von: **Alex Salm**  
 Ich der/die Unterzeichnete: **Alex Salm**  
 Wohnhaft in (vollständige Adresse): **Großenweg 19, 41844 Wegberg**  
 Beziehung zum Opfer (Familie/andere): **Forschung**  
 ERKLÄRE HIERMIT, DASS ICH ALLE ANGABEN WAHRHEITSGETREU UND NACH BESTEM WISSEN BESTÄTIGEN KÖNNE.  
 Ort und Datum: **Wegberg, 05.02.1999**  
 Unterschrift: **[Signature]**  
 Während des Krieges befand ich mich im: **Lager/Ghetto/Widerstand: Riga**

"...ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם. אשר לא יכרת."  
 "... ihnen will ich in meinem Haus, in meinen Mauern Denkmal und Namen geben .... der nicht soll getilgt werden." Jesaja 56:5

דפי עדות על שם:  
 אחותו אילזה מרמורשטיין  
 ואמו אידה יעקובי  
 מקור: יד ושם

אילזה מרמורשטיין,  
 נולדה ב- 10.10.1908  
 בבון, גרמניה.  
 בת אידה יעקובי  
 ואדולף מרמורשטיין  
 בזמן המלחמה  
 התגוררה בקלן,  
 גרמניה

"כי מדי דברי זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



אילזה מרמורשטיין, אחותו,  
אנדרטה מרכזית לנרדפים באירופה  
1945–1933  
מקור: mappingthelives.org

## Ilse Marmorstein

**Date of birth:** 10.10.1908 in Bonn / - / Rheinprovinz

**Gender:** female

**Basis of persecution:** racial

Died as a result of Nazi persecution.

**Date of death:** before 08.05.1945

### RESIDENCE

Köln / Köln / Stkrs. Köln / Rheinprovinz /  
German Reich

**Current place name:**

Nordrhein-Westfalen /  
Federal Republic of Germany

### DEPORTATION

**Date of deportation:** 20.07.1942

**Deportation from:** Köln

**Deportation to:** Minsk

**Place type:** Ghetto

### ARCHIVE ANNOTATIONS AND ID NUMBER(S)

German Federal Archive ID Number (1.3): [1567346](#)

### SOURCES

1.2 German Federal Archives, Abteilung R (Deutsches Reich), List of Jewish Residents of the German Reich 1933-1945 (aka "Residents' List").

1.3 The Memorial Book of the German Federal Archives for the Victims of the Persecution of Jews in Germany (1933-1945)

<https://www.bundesarchiv.de/gedenkbuch/directory.html.en>

## אילזה מרמורשטיין,

נולדה ב - 10.10.1908

בון, גרמניה, בזמן

המלחמה התגוררה

בקלן, גרמניה

ב- 20.07.1942

נשלחה לגטו מינסק

ממכתבה של אמה ניתן

ללמוד שאילזה מנסה

למצוא את דרכה בין

בון לקלן.



## גורל אחותו אילזה מרמורשטיין

נולדה בבון ב- 10.10.1908

בזמן המלחמה היתה בקלן

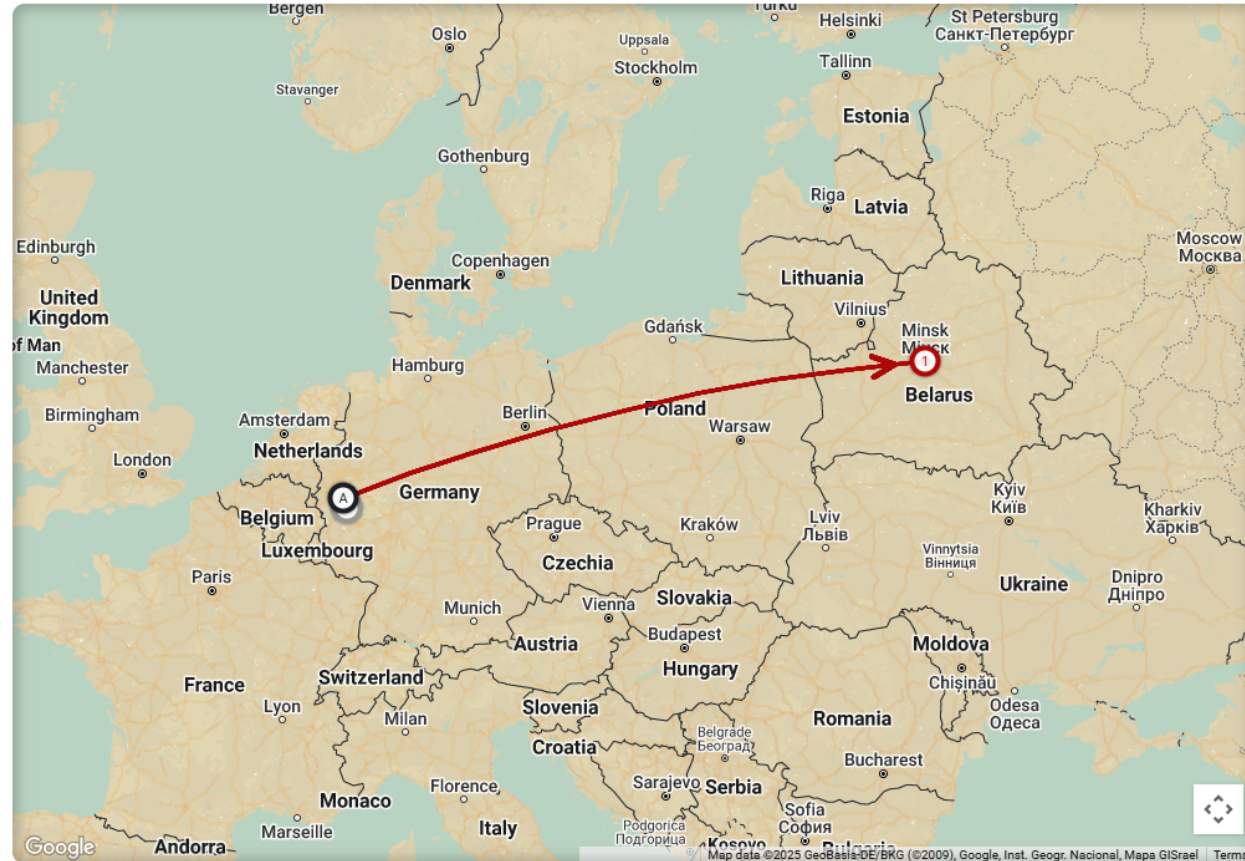
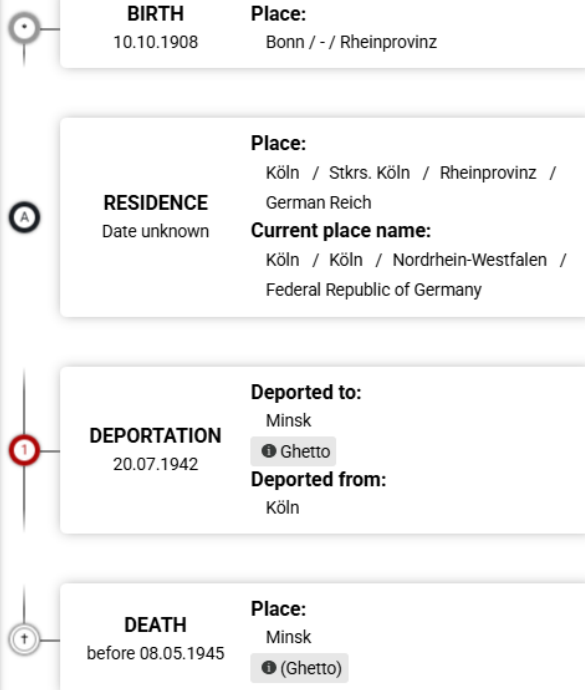
נספתה 8.5.1945

מקור: <https://mappingthelives.org>

Ilse Marmorstein

\* 10.10.1908 in Bonn / - / Rheinprovinz  
† before 08.05.1945 in Minsk

## Timeline



"כי מדי דברי בו זכר אַזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



## היינץ מרמורשטיין

נולד ב- 12 ביולי 1919, בון, גרמניה,  
בזמן המלחמה התגורר עם אביו בבון.  
נספה במחנה מיידנק ב- 11 ביולי 1942  
מקור: <https://mappingthelives.org>

ממכתבה של האם ניתן ללמוד שהינץ היה בעל צרכים מיוחדים, לא עצמאי, נתמך והתגורר עם אביו בבון. למרות מאמצי המשפחה לא קיבל רשיון עליה לארץ.

## Heinz Marmorstein

**Date of birth:** 12.07.1919 in Bonn / - / Rheinprovinz

**Gender:** male

**Basis of persecution:** racial

Died as a result of Nazi persecution.

**Date of death:** 11.07.1942

## RESIDENCE

Bonn / Bonn / Bonn / Rheinprovinz /  
German Reich

**Current place name:**

Nordrhein-Westfalen /  
Federal Republic of Germany

## DEPORTATION

**Date of deportation:** 1942

**Deportation to:** Majdanek

**Place type:**

Concentration and Extermination Camp

## ARCHIVE ANNOTATIONS AND ID NUMBER(S)

German Federal Archive ID Number (1.3): [925659](#)



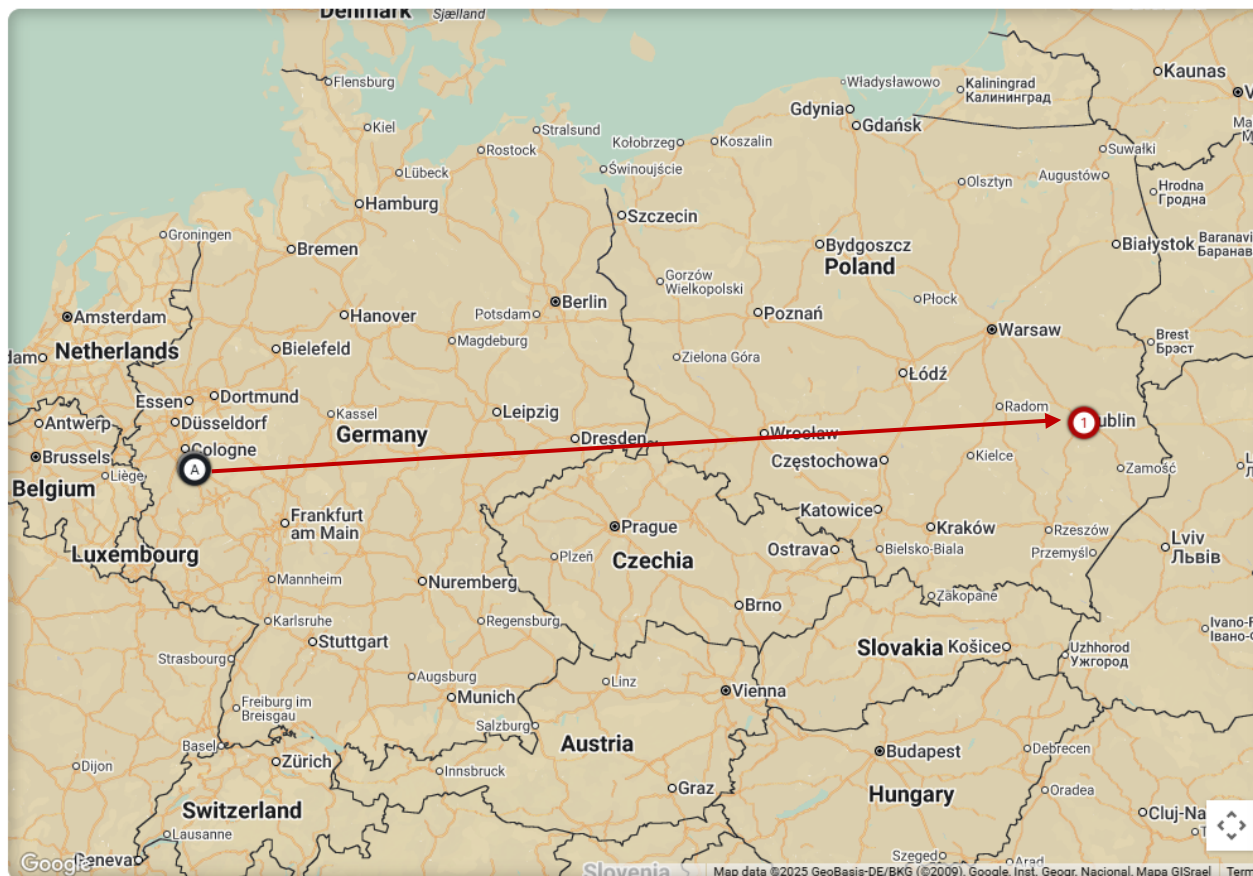
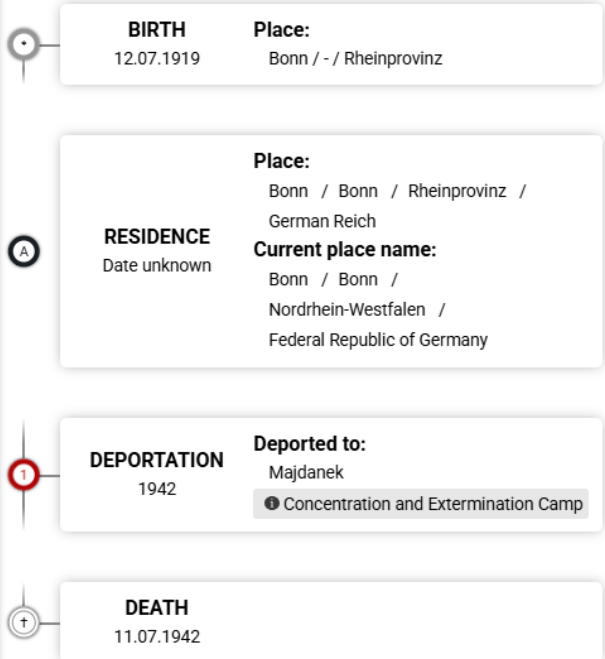
## היינץ מרמורשטיין

נולד ב- 12 ביולי 1919, בון, גרמניה,  
בזמן המלחמה התגורר עם אביו בבון.  
נספה במחנה מיידנק ב- 11 ביולי 1942  
מקור: <https://mappingthelives.org>

Heinz Marmorstein

\* 12.07.1919 in Bonn / - / Rheinprovinz  
† 11.07.1942

### Timeline



"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



**Ida Goldschmidt Jacoby** 26.09.1877

**Wolf Adolf Marmorstion** 12.12.1877

**Ilse Marmorstion** 10.10.1908

**Heinz Marmorstion** 12.07.1919

אמו **אידה** גורשה מקלן לגטו לודג' באוקטובר 1941, ב- מאי 1942 גורשה לחלמו.

אביו **וולף אדולף** גורש מבון ב- 1942

אחותו **אלדה** גורשה מקלן למינסק ב- 20.7.1942

אחיו **הינץ** גורש מבון למיידנק ב- 1942 ונספה ב- 11.07.1942  
ספר זיכרון לקורבנות רדיפת היהודים תחת הרודנות הלאומית-סוציאליסטית בגרמניה 1933 - 1945  
מקור: [www.bundesarchiv.de](http://www.bundesarchiv.de)

### Jacoby, Ida

name at birth Goldschmidt

born on the 26<sup>th</sup> September 1877  
in Minden/Westfalen

residing in Minden / Minden and  
in Köln

DEPORTATION from Köln  
30<sup>th</sup> October 1941, Litzmannstadt (Lodz), Ghetto  
00. May 1942, Kulmhof (Chelmno), Vernichtungslager

PLACE OF DEATH Kulmhof (Chelmno), Vernichtungslager  
für tot erklärt

### Marmorstein, Wolf Adolf

geboren am 12. Dezember 1877  
in Polonka

wohnhaft in Bonn

DEPORTATION 00.00.1942, unbekannter Deportationsort

### Marmorstein, Ilse

born on the 10<sup>th</sup> October 1908  
in Bonn/Rheinprovinz

residing in Köln

DEPORTATION from Köln  
20<sup>th</sup> July 1942, Minsk  
Maly Trostinec, Tötungsstätte

### Marmorstein, Heinz

born on the 12<sup>th</sup> July 1919  
in Bonn/Rheinprovinz

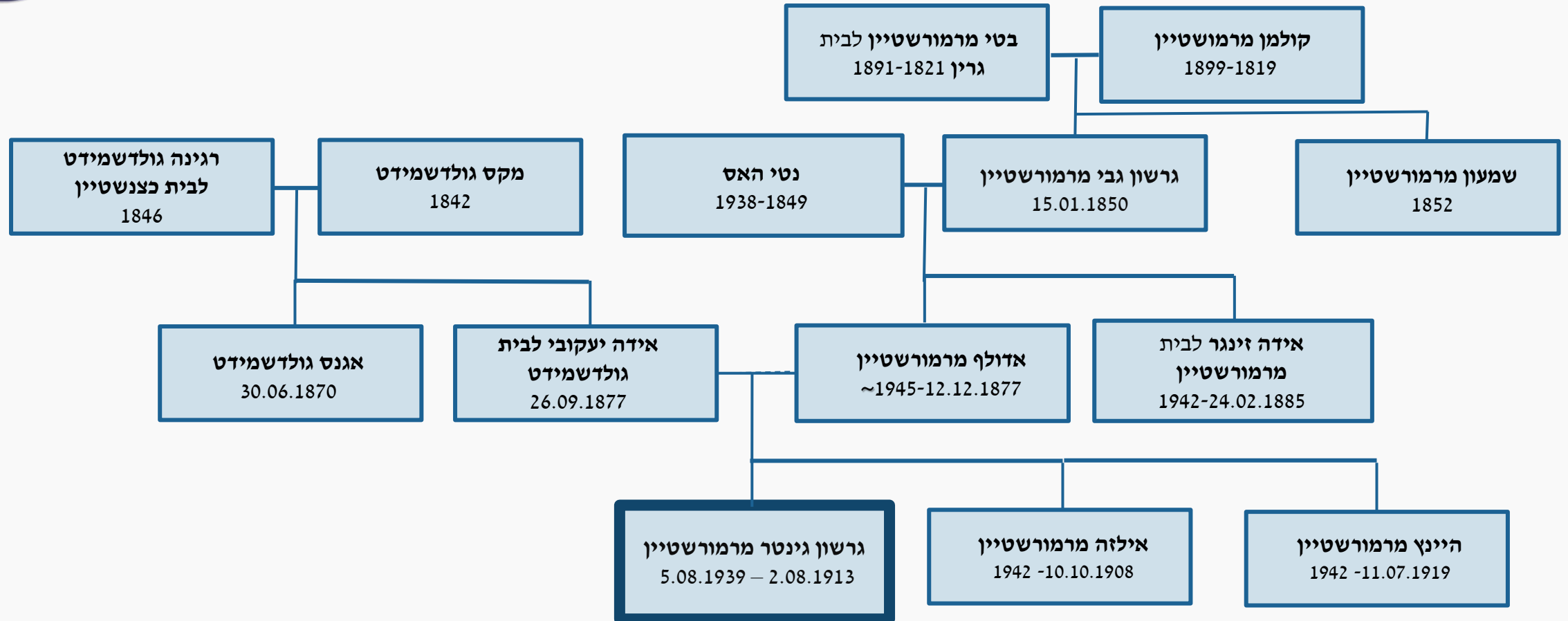
residing in Bonn

DEPORTATION 00.00.1942, Majdanek, Konzentrationslager

DATE OF DEATH 11<sup>th</sup> July 1942



## הקשרים המשפחתיים



"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



מקור: ארכיון ההגנה

## גרשון גינטר הנס מרמורשטיין ז"ל

נפל בעת שירותו

בכ"ד באב תרצ"ט, 9/8/1939

בן 26 בנפלו

להרחבה <



## קורות חיים

נולד ביום כ"ח בתמוז תרע"ג (2.8.1913) בבון, גרמניה, שם למד באוניברסיטה. במחצית שנות השלושים עלה לארץ-ישראל, התגורר בגדרה ועבד כפועל במשקי האיכרים. בשנות מאורעות הדמים שפרצו בשנת 1936 הצטרף לשורות ה"הגנה" והתגייס לחיל הנוטרים. ביום כ"ד באב תרצ"ט (9.8.1939) יצא יחד עם ארבעה נוטרים אחרים לבדוק את הדרך בין עקרון לחולדה. ברכם חזרה עלה רכבם על מוקש רב עוצמה. גרשון ועוד שניים מחבריו נהרגו במקום, השניים האחרים נפצעו ואחד מהם נפטר מפצעיו בו ביום. גרשון הובא למנוחות בבית העלמין בגדרה.

נסיבות מותו רשומות בספר "לאש ולמגן".

### עיתונות יהודית היסטורית הבוקר 10.08.1939

עקרון, יום ד' לפנה"צ  
מכונת ה"טנדר" מעקרון עם חמשה נוטרים עלתה על מוקש בקרבת המושב בת. גרשון מרמורשטיין, קורפורל הנוטרי, משה וולגר וזאב ריפשיטין נהרגו מיד. שני נוטרים אחרים: יצחק פלדמן, בן 23, וחנוך ברוד, בן 24, נפצעו. המכונה נחרסקה ועלתה כולה באש. סופרנו שמחר למקום מוטרי לנו פרי שים מלאים על מקרה איום זה: מהרגלם מדי יום ביום נוטעים הנוטרי רים כעקרון להבטחת הדרך לחוליה, ואך הבוקר לכשנסעו לחוליה, הלכי הנוטרים ברגל לפני המכונה ובדקו את הדרך, כי נתקבלו ידיעות על הנחת מוקשים בדרכם, בסביבות כפר-מנחם, חוליה ועקרון בימים האחרונים. לאחר הבטחת הדרך חזרו לתחנת בעקרון.

בדרך — בשעה 6.30 בבוקר — עלו על המוקש. הונח בקרבת המקום שבו הרי נח המוקש הראשון לפני חדשים מספר (ואו, זכור לקוראינו, נהרגו שני נוטרי רים סגבעת-ברנר) הוא נמצא בין מושב בת עקרון והכפר העברי הקטן מנסורה, מורחה לעקרון לאחר חורשת הזיתים. המוקש — מבנהו כדוגמת המוקש הראשון, צנור גדול ועבה שהכיל בתוכו חור מר נפץ עצום, חתיכות ברזל ובורגים ממשילות הרכבות בארץ. בחזור הנוטרי רים מחולדה, — נהו ונוטעים משקל מספיק בשביל המכונה הקטנה החדשה (דוגמת מכונת הצבא) — והגלגל האר חורי עלה על חתיכת הקרש בעל שני המסמרים ודפק בשתי הפיקות של המר קש שגרם להתפוצצות האיומה, מה שאי אפשר היה לקרות בדרך לחולדה, בזמן שהמכונה היתה ריקה מנוטעים. הד התפוצצות האיומה נשמע למרחקים. מי מושבת גדרה שמעו את הנפץ וראו את

## שני נוטרים מצופים קשה. — ההלויה היום בשעה 3 אחה"צ בגדרה

המכונה הנוטרת. בכפר מראי יצאו כל בני הכפר ונתקהלו בקרבת הכביש הראשי. מכונת "מגן-דוד" אדום" מרחובות וכמה מבני עקרון יצאו מיד למקום. הת מונה שנתגלתה לרוב גדול ועמוק. המכונה במקום נחתה בור גדול ועמוק. המכונה מרוסקה וביערת. הקורפורל גרשון מרמורשטיין היה מוטל הרגו במרחק של כחמישים מטרים מהמכונה, קרוב לו היו מוטלים הרגומים זאב ריפשיטין ומשה וולגר. נהג המכונה שנפצע קל נחרך במקי צת מהאש הנוטרת. שני הפצועים הועברו רי מיד במכונה מד.א. הרחובותית לבי"ח, "הרסה" בת"א. למקום יצאו מיד קצין הנוטרים מרחובות מר אולוי ונוטרים ועוד כמה מבני רחובות. החקירה הראשונה כמעט לא הולחה כל פרט נוטרי. שלשת הקרבנות היקרים הם ממושבת גדרה, שהיו עובדים במושבת זה כארבע חמש שנים, והתנדבו לשרת בתחנת

נוטרים בעקרון. כולם בחורים, שנת-חבבו על כל בני המושבה ועל כל יחד עיהם. דבר הרצחם דכא את כל מושבות הדרום.  
הקורפורל גרשון מרמורשטיין, יליד גרמניה היה כבן 25 בתרצוא, עלה ארצה בשנת 1932. היה חדשים מספר חבר בקבוץ "שערי-הנגב" בגדרה, אח"כ עבר לעבוד במושלה בתחילה כפועל חק לאי ואח"כ בבנין. בהתמעט העבודה במ"קום עבר אשתקד לעבוד בקדוחי הנגב וכעבור זמן מה הפך לנוטר שם. בהגמר הקדוחים עבר כנוטר לשומרון, בזכרון יעקב ובגבעת-עדה היה אחראי על קבורת הנוטרים, ואחר הועבר לעקרון במ"קום בו שמש בתורת קורפורל, אחראי לתחנה. היה רוק, בחור צעיר, גבה קר מה, חביב ואהוב על הכל.  
הנוטר משה וולגר, כבן 24, יצא גליציה שבפולניה, עלה ארצה לפני כש-לוש שנים כחבר קבוץ ה.א.צ. (הסתדרות אקדמיאים ציונים) של הציונים הכ"ל ליים, עם עלותו ארצה נרשם מיד כנוטר במקום, בתחילה נוטר המושבה ואח"כ מ.כ.ו.פ.ר. חישובי. עם האסון של המוקש הראשון בעקרון לכשנדרשו נוטרים למלא את מקום החסרים התנדב משה וולגר ועבר לעקרון, הוא ואשתו עמו, אשר היתה מבשלת לנוטרים את אכלם במטבח שלהם. בחור שקט וענו ואחראי במאד בתפקידו. אשתו של המנוח וולגר נסעה אתמול לבקר אצל מכריה בגדרה. הקדוש השלישי, זאב ריפשיטין, כבן 30 הוא, יליד פולניה שנתחנך אצל משי-פחה אחת בגרמניה, הוא היה אסופי, ומשפחת אחת בגרמניה אמצתהו כבן. הוא חונך בבית-ספר ליתומים ולמד שם את מקצוע הבנין. לפני כשמונה שנים, בשנת 1931, עלה ארצה והחל לעבוד בתורת פועל בנין ואח"כ כקבלן בנינים בגדרה. לפני שנתיים בנה לו את ביתו הפרטי בגדרה והשכירו לדיירים. עם הפסקת העבודה בבנינים נרשם כנוטר ואף הוא עבר לפני חדשים מספר, דוגמת שני הקדושים, לשרת במשטרת הנוטרים בעקרון.  
היה יהודי כבחר שמת ועליו, אהב חיים ונחשב על מכריו הרבים. הלויתם של שלשת הקרבנות התקיים היום בשעה 3 אחרי וצהרים במושבת גדרה, במקום בו באו לראשונה, בו עבדו ובו קבלו את חנוכס הצבאי. בגדרה הוכרו על הפסקת העבודה, אבל כבד עטה את המושבה, הרבקי מר דעות אבל השתתפות בצער.



הקורפורל גרשון מרמורשטיין, יליד גרמניה היה כבן 25 בתרצוא, עלה ארצה בשנת 1932, היה חדשים מספר חבר בקבוץ "שערי-הנגב" בגדרה, אח"כ עבר לעבוד במושלה בתחילה כפועל חק לאי ואח"כ בבנין. בהתמעט העבודה במ"קום עבר אשתקד לעבוד בקדוחי הנגב וכעבור זמן מה הפך לנוטר שם. בהגמר הקדוחים עבר כנוטר לשומרון, בזכרון יעקב ובגבעת-עדה היה אחראי על קבורת הנוטרים, ואחר הועבר לעקרון במ"קום בו שמש בתורת קורפורל, אחראי לתחנה. היה רוק, בחור צעיר, גבה קר מה, חביב ואהוב על הכל.



עיתונות יהודית היסטורית  
אוגוסט 10, 1939, הבקר

ידיעות שנתקבלו אתמול לפני הצהרים

הבוקר - יום ה' 10.8.39 מס' 1146

## „טנדר“ נוטרי עקרון עדה על מוקש ליד כפר מנסורה

# הקורפורל מרמורשטיין והנוטרים משה וולגר וזאב ריפשטיין

## שני נוטרים מצופים קשה. — ההלוויה היום בשעה 3 אחה"צ בגדרה

עקרון, יום ד' לפנה"צ  
מכונת ה„טנדר“ מעקרון עם המטה  
נוטרים עלתה על מוקש בקרבת המושב  
בה. גרשון מרמורשטיין, קורפורל הנוטרי  
יום, משה וולגר וזאב ריפשטיין נהרגו  
מיד. שני נוטרים אחרים: יצחק פלדמן,  
בן 23, וחנוך ברוד, בן 24, נפצעו. המי  
כונת נתרסקה ועלתה כולה באש.  
סופרנו שמחר למקום מוסר לנו פרי  
טים מלאים על מקרה איום זה:  
כהרגלם כדי יום ביום נוסעים הנוטרי  
יום מעקרון להבטחת הדרך לחולדה,  
ואך הבוקר לכשנסעו לחולדה, הלכו  
הנוטרים ברנל לפני המכונת וברקו את  
הדרך, כי נתקבלו ידיעות על הנחת  
מוקשים בדרום, בסביבות כפר-מנחם,  
חולדה ועקרון בימים האחרונים. לאחר  
הבטחת הדרך חזרו לתחנתם בעקרון,

בדרך — בשעה 6.30 בבוקר — עלו על  
המוקש.  
המוקש הונח בקרבת המקום שבו הרי  
נה המוקש הראשון לפני חדשים מספר  
(ואז, כזכור לקוראינו, נהרגל שני נוטרי  
יום מגבעת-ברנר) הוא נמצא בין מושב  
בת עקרון והכפר העברי הקטן מנסורה,  
מזרחה לעקרון לאחר חורשת הזיתים.  
המוקש — מבנהו כדוגמת המוקש הרא  
שון, צנור גדול ועבה שהכיל בתוכו חרי  
מר נספץ עצום, חתיכות ברזל ובורגנים  
ממסילות הרכבות בארץ. בחזור הנוטרי  
יום מחולדה. — הוו הנוסעים משקל  
מספיק בשביל המכונת הקטנה החדשה  
(דוגמת מכונת הצבא) — והגלגל האר  
חורי עלה על חתיכת הקרש בעל שני  
המסמרים ודפק בשתי הפיקות של המר  
קש שגרם להתפרצות האיומה, מה שאי

המכונת הברזת. בכפר מראר יצא כל  
בני הכפר ונתקהלו בקרבת הכביש הראי  
שי.  
מכונת „מגידוד-אדום“ מרחובות  
וכמה מבני עקרון יצאו מיד למקים. הת  
מונה שנתגלתה לפניהם היתה איומה.  
במקום נחהו בור גדול ועמוק, המכונת  
מרוסקה וביערת. הקורפורל גרשון מר  
מורשטיין היה מוטל הרוג במרחק של  
כחמישים מטרים מהמכונת, קרוב לו היו  
מוטלים הרוגים זאב ריפשטיין ומשה וול  
גר. נהג המכונת שנפצע קל נחרד במק  
צת מהאש הברזת. שני הפצועים הועב  
רו מיד במכונת מ.ד.א. הרחובותית  
לביה"ח „הדסה“ בת"א.  
למקום יצאו מיד קצין הנוטרים מרחר  
בות מר אזוליי ונוטרים ועוד כמה מבני  
רחובות. החקירה הראשונה כמעט לא

הנוטרים בעקרון. כולם בחורים, שנת  
חבבו על כל בני המושבה ועל כל יחד  
עיהם. דבר הרצחם דכא את כל מושבות  
היבנה  
**הקורפורל גרשון מרמורשטיין**  
יליד גרמניה היה כבן 25 בהרצחו. עלה  
ארצה בשנת 1932. היה חדשים מספר  
חבר בקבוץ „שער-הנגב“ בגדרה, אח"כ  
עבר לעבוד במוטלה בתחילה כפועל חק  
לאי ואח"כ בכנין. בהתמטע העבודה במ  
קום עבר אשתקד לעבוד בקדוחי הנגב  
וכעבור זמן נה הפך לנוטר שם. בהגמר  
הקדוחים עבר כנוטר לשומרון, בזכרון  
יעקב ובגבעת-עדה היה אחראי על קבו  
צת הנוטרים, ואחר הועבר לעקרון במ  
קום בו שמש בתורת קורפורל, אחראי  
לתחנה. היה רוק, בחור צעיר, גבה קור  
מה, חיוב ואהוב על הכל.

הנוטר משה וולגר, כבן 24, יצא  
גליציה שבפולניה. עלה ארצה לפני כש  
לוש שנים כחבר קבוץ ה.א.צ. (הסתדר  
רות אקדימאים ציונים) של הציונים הכר  
לליים, עם עלתו ארצה גרשם מיד כנו  
טר במקום. בתחילה נוטר המושבת ואח"כ  
מ„כופר-הישוב“. עם האסון של המוקש  
הראשון בעקרון לבסנדרשו נוטרים למד  
לא את מקום החסרים התנדב משה וולגר  
ועבר לעקרון. הוא ואשתו עמו, אשר  
היתה מבשלת לנוטרים את אכלם במטבח  
 שלהם. בחור שקט וענו ואחראי במאד  
בתפקידו. אשתו של המנוח וולגר נסעה  
אתמול לבקר אצל מכריה בגדרה.  
הקדוש השלישי, זאב ריפשטיין, כבן  
30 הוא, יליד פולניה שנתחנך אצל משי  
פחה אחת בגרמניה. הוא היו אסופי,  
ומשפחה אחת בגרמניה אסעתהו כבן. הוא  
חונך בבית-ספר ליתומים ולמד שם את  
מקצוע הבנין. לפני כשמונה שנים,  
בשנת 1931, עלה ארצה והחל לעבוד  
בתורת פועל בנין ואח"כ כקבלן בנינים  
בגדרה. לפני שנתיים בנה לו את ביתו  
הפרטי בגדרה והשכירו לדיירים. עם  
הפסקת העבודה בכנינים נרשם כנוטר ואף  
הוא עבר לפני חדשים מספר, דוגמת  
שני הקדושים. לשרת במסגרת הנוטרים  
בעקרון.  
היה ידיע כבחור שמה ועליו, אהוב  
חיים ונתחבב על מכריו הרבים.  
הלוותים של שלשת הקרבנות תתקיים  
היום בשעה 3 אחרי וצהרים במושבת  
גדרה, במקום בו באו לראשונה, בו עבדו  
ובו קבלו את תנוכם הצבאי.  
בגדרה הוכרו על הפסקת העבודה.  
אבל כבד עשה את המושבה. הרדיקלי כור  
דעות אבל הזשתתפות בצער.

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

משה ולגר, גרשון מרמורשטיין  
יוסף ריפשטיין, חנוך ברוד

משה ולגר, גרשון מרמורשטיין  
יוסף ריפשטיין, חנוך ברוד

הקמת שדה של נטרים מעקרו לצאה  
ביום ד' ב-6 בפברואר בשנת 1939  
הנדרש. גם עברו בשנים את הנרי בדרך  
להקמה. שהוא מקום סיכון לפרענות.  
בשנתו לאחר מצי שעה והמכונות ירדה  
זוהי - נתמלה במימש. שדשה אנשים  
נתרגו מיד, ונתמקד התחיה רץ לעבר  
המושבה בשנתו אחוזה קבוצה. לקיד  
הנפץ נצא מיד נטרים מעקרון, ובדרך  
פגשו בנהג. פשטו מעקרו את בנדרו  
הבוצרים והנישו לו עונה. הוא דרש  
שגיחו אותו וריוצו אל הבקיה. קשקא  
הנוקרים לקלים קאסון קצאו את שדשה  
התרוגים ואתד פצוע בראשו. אחד התרו-  
גים נמצא בקרמק 60 מטר ממקום ההת-  
פוצצות. המכונות בערתה ותלקים סמנה  
היו מוטלים בסביבה בקרמק 200 מטר.  
במקום ההתפוצצות היה בור גדול ושברי  
ברזל שפלאו את הממש. קפצוע הגשה  
עונה והעבר ל"הנדסה" בתל אביב.

התרוגים הם: גרשון מרמורשטיין. היה  
פועל בגדרה ובזמן האחרון חבר פלגה  
השדה בעקרון; משה ולגר, גם הוא פועל  
בגדרה שנקנס בזמן האחרון לפלגת  
השדה; יוסף ריפשטיין, אף הוא סגן-קצין.  
ששפתם דובא לקבוצה בגדרה.  
גם הנהג, חנוך ברוד, מת סמוך לתשע  
בערב ב"הנדסה" בתל אביב, בן 24 בן-ק.  
עלה מקרמניה לפני 6 שנים.

הקמת שדה של נטרים מעקרו לצאה  
ביום ד' ב-6 בפברואר בשנת 1939  
הנדרש. גם עברו בשנים את הנרי בדרך  
להקמה. שהוא מקום סיכון לפרענות.  
בשנתו לאחר מצי שעה והמכונות ירדה  
זוהי - נתמלה במימש. שדשה אנשים  
נתרגו מיד, ונתמקד התחיה רץ לעבר  
המושבה בשנתו אחוזה קבוצה. לקיד  
הנפץ נצא מיד נטרים מעקרון, ובדרך  
פגשו בנהג. פשטו מעקרו את בנדרו  
הבוצרים והנישו לו עונה. הוא דרש  
שגיחו אותו וריוצו אל הבקיה. קשקא  
הנוקרים לקלים קאסון קצאו את שדשה  
התרוגים ואתד פצוע בראשו. אחד התרו-  
גים נמצא בקרמק 60 מטר ממקום ההת-  
פוצצות. המכונות בערתה ותלקים סמנה  
היו מוטלים בסביבה בקרמק 200 מטר.  
במקום ההתפוצצות היה בור גדול ושברי  
ברזל שפלאו את הממש. קפצוע הגשה  
עונה והעבר ל"הנדסה" בתל אביב.

התרוגים הם: גרשון מרמורשטיין. היה  
פועל בגדרה ובזמן האחרון חבר פלגה  
השדה בעקרון; משה ולגר, גם הוא פועל  
בגדרה שנקנס בזמן האחרון לפלגת  
השדה; יוסף ריפשטיין, אף הוא סגן-קצין.  
ששפתם דובא לקבוצה בגדרה.  
גם הנהג, חנוך ברוד, מת סמוך לתשע  
בערב ב"הנדסה" בתל אביב, בן 24 בן-ק.  
עלה מקרמניה לפני 6 שנים.



דבר, 10 אוגוסט 1939

### לחיה פנים לנופלים

בשעה 11 הוכאן גיוותיהם של משה  
וולגר, גרשון מרמורשטיין ויוסף ריפ-  
שטיין לעקרון. ליד בית הכנסת הספיד  
אותם רב המושבה ואחריו - אחד  
מוקני המושבה, אליעזר אר קין ואחד  
מצעיריה - יוסף הילר. מכאן הושר  
מו הנויות לתוך מכונות משוריינת והועד  
ברו לגדרה.  
עם הכניסה לגדרה הוכר האסון הבכר  
שירד על המושבה. כל הכתים נתדוקנו.  
התושבים - ליד ביתיהם, מקום שהור  
באו שמה הקדושים. ב-8.15 הוצאו  
האזנות מכוכי זרים ע"י נטרים ואחד  
רים. בראש צעדו נטרי הסביבה - היל-  
רב עם רובים ובלי רובים, התאספו להי-  
לק את הכוכר האחרון לחבריהם. בין  
המלחים גם הקצינים האנגלים. המטונים  
על פלוגות הנוטרים היהודים. אשתו  
המדוכאה של משה וולגר - גם היא  
סין הנוטרים. גלמודים, אין קרובים,  
הלוצים היו אלה, שבאו לפני קרוביהם  
שעודם בגולה, אמנם הרבה הרבה חכ-  
רים המוכנים למלא את מקומם ושלא  
יורחשו להמשיך את דרכם למרות הכל,  
אך חוסר פרובים ובני משפחה ניכר.  
ליד כיהכ"נ הסניף השו"ב של גדרה  
ר' ב. גולוסוב, אחריו אמר מזכיר מועד  
צת המושבה מר ברוד: א: אילו רציר  
נו לבטא בפנינו את גודל העוול הנעשה  
לנו בארץ הזאת, היינו צריכים לעשות  
עד לב השמים, אבל כאן מתו חיילים  
ולחם דומיה תהילת. לא אחרונים אתם  
ולא נוו מן המטרה שהצגנו לעצמנו,  
ועקב א ב י ש י מוכר מועצת הפוע'  
לים, אמר: התשובה והתקווה היהודית  
הן - גנין והתקדמות.  
ליד הקבר הפתוח אמרה ה' אברהם  
אר נביר: נפלו שלושה חברים  
שמלכתחילה ידעו מה נשקף להם. כך  
בונים מולדת, הולם הנשפך הוא צו  
להיות מוכנים למלא את מקום הנופלים  
אתרי שלוש ירויות בכבוד. סתמו את  
הגולה.

מקור: עיתונות יהודית היסטורית  
10 באוגוסט 1939 דבר



# משה ואלגר - גרשון מרמורשטיין - יוסף ריפשטיין

## נהרגו ע"י מוקש בקרבת עקרון

### שני מצועים - חנוך ברוש ויצחק פלדמן

להניח כי הבודקים לא דאו את המוקש, והאמנם הגנת במחצית השעה מאז הכריזה?

גרשון מרמורשטיין, היה פועל מנדרה ובוסן האחרון חבר פלוגת השדה בעקרון.

משה ואיגר - גם הוא פועל מנדרה שנכנס בוסן האחרון לפלוגת השדה.

יוסף ריפשטיין - אף הוא מנדרה. הפצועים - חנוך ברוש ויצחק פלדמן. ההרוגים הועברו לפי שעה לעקרון.

הבוקר ב-6 יצא המאגד של פלוגת השדה בעקרון לסיורו הרגיל לבדיקת הדרך. משהגיע לאו"י, בדרך להולדת, מקום מיועד לפולענות - ירדו הגנבים יים מן המכונית, בדקו את הדרך ועברו את הואדי בשלום. כשהלכו כע-בוד הצוי שעה - ארץ אסון: המכונית ירדה לארץ ונתקלה במוקש. שלושת אנשים נהרגו בו במקום ואחד הנחם, אותו להכות אש, החל לרוץ לעבר המושבה והחמישי נפצע קשה בראשו.

משנשמע בעקרון קול הנפץ יראה עשן עולה, יצאו מיד נוטרים עם עזרה ראשונה למקום. הם פגשו בנהג הנוף ברו"ט, פקטו מעליו את בגדיו הנוער רים והנישו לו עזרה. הוא דרש שיניחו אותו וירצו להבריו, כשבאו הנוטרים למקום האסון, מצאו שלושה אנשים מאסלים הרגום ואחד פצוע בראשו. אחד ההרגום נמצא במרחק 60 מטר ממקום ההתפוצצות. המכונית כערה והלקים מסנת היו מטלים כסביבת במרחק 200 מטר. במקום - בוד גדול והלקי פסים והתדות ברזל שהמוקש היה סלא אותם.

הוגשה עזרה לפצוע. בינתיים הגיע אמבולאנס של מ.ד.א. מרחובות והעביר ביד אותו ל"הרסח" לתליאכוב. הצבא והמשטרה הגיעו כעבור זמן. החקירה לא העלתה עדיין דבר, קשה

### לזיית קדושי גדרה

בשעה 11 הובאו גזותיהם של משה ואלגר, גרשון מרמורשטיין ויוסף ריפשטיין לעקרון. ליד בית הכנסת הספיד אותם רב המושבה ואחריו - אחד מוקני המושבה, אלעזר ארקיין ואחד מצעיריה - יוסף תולר. מכאן הושר מן הגזות לתוך מכונית משורינת והועד ברו לגדרה.

עם הבגיה לגדרה הוכר האסון הבכד שירד על המושבה. כל הכתים נתרסקו. התושבים - ליד ביתיהם, מקום שהר באו שמה הקדושים. ב-8.15 הוצאו הארזנות מכוסי זרים ע"י נוטרים ואחד רים, בראש עשרו נוטרי הסביבה - חיל רב עם רובים ובלי רובים, התאספו להיל לק את הכבוד האחרון לתבריהם. בין המלויים גם הקצינים האנגלים הממונים על פלוגות הנוטרים היהודים. אשתו המדוכאה של משה ואלגר - גם היא בין הנוטרים. גלמורים, אין קרובים, הלוצים היו אלה, שבאו לפני קרוביהם שיעורם בגולה, אמנם הרבה הרבה חכי לים המוכנים למלא את מקומם ושלא יירתעו להמשיך את דרכם למרות הכל, אך חוסר קרובים ובני משפחה ניכר. ליד כיהכ"נ הספיד השו"ב של גדרה ר"ב. גולוסב, אחריו אמר מזכיר מועד צת המושבה מר ברודיאן: אילו רצוי נו לבטא בפינו את גודל העוול הנעשה לנו בארץ הזאת, היינו צריכים לעשות עד לב השמים, אבל כאן מתו חיילים ולחם דומיה תהילה. לא אחרונים אתב ולא נוו מן המטרה שהצענו לעצמנו.

יעקב אבישי מזכיר מועצת הפועי לים, אמר: התשובה והנחמה היהודית הן - גנין והתקרבות.

ליד הקבר הפתוח אמרה ה' אברהם ארנבורג: נפלו שלושה חברים שמלכתחילה ירעו מה נשקף להם. כך בונים מולדת, הולם הנשפך הוא צו להיות מוכנים למלא את מקום הנופלים אחריו שלוש יריות יבבד. סתמו את הגולה.



עיתונות יהודית היסטורית

יום-ח' כ"ח אב תרצ"ט 8. 10. הארץ

## נהרגו 3 ונפצעו 2 נוטרים יהודים במוקש ליד עקרון

### גרשון מרמלשטיין, משה וולגר, יוסף רוטשטיין

האש ולמרות כוונתו הקשות רץ עד עקרון והודיע על המסרה. העזרה הראשונה שפגשה בו הפשיטה אותו והנישה לו עזרה ראשונה. הפצוע השני יצחק פלדמן נפצע קשה בראשו בקרוב העצם. העצם לא נפגעה. במקום ההתפוצצות התפזרו החתיכות מן האוטו בנוכח של 200 מטר. את אחד ההרוגים מצד או המשים צעדים מהאוטו. כשהאמרי בולאנס חזר הניעו למקום הצבא והמשיג טרה. הנוטרים היו מתחנת עקרון. האור טו היה חדש לגמרי ונרכש לפני שבועים, הנללים שעפו למרחק נשאר שמים. ההרוגים הם בני גדרה ושרתו בתחנת עקרון.

רון לחלדה, ירדו הנוטרים מן האוטו וברדו את המקום המועד הזה, ולכן נסעו לכמה בחזרה ואז אירעה ההתפוצצות. נשאלת השאלה מתי הונח המוקש? היכלו להניח את המוקש בזמן הסגר של פחות מחצי שעה, שעבר מזמן יהאאוטו נסע בדרך הזאת? בעקרון ראו את תמרות העשן ושמעו את קול היריות מן הכדורים שנשרפו וירדו. מעקרון הגיר עו מיד למקום והנישו עזרה ראשונה. כ-20 רגע אהרי המסרה הניע האמבולנס של מ. ד. א. מרחובות. הד"ר גונדרס שהיה כאמבולאנס מספר את הפרטים הבאים: הנהג חנוך ברוט, שנכוה כולו בכל חלקי גופו, הצליח לחול מתוך

ויתם היתה ב-3 אחר הצהרים. הפצו"ע עם הועברו על ידי האוטו של מ. ד. א. מרחובות ל"הרסה" תל אביב. המכונית שבה נסעו הנוטרים נשרפה כולה. במקום ההתפוצצות נתחזה בור עמוק. יצחק פלדמן נפצע קשה ונסע לו זעזוע מוח, חנוך ברוט נפצע בכל חלקי גופו ועורו נתחרך. שניהם נתקבלו בבית הווללים במצב קשה. מקום ההתפוצצות הוא בוואדי, ק"מ וחצי מעקרון. באותו המקום שהתפוצץ הטאגנדר מנבעת ברנד לפני שלשה חר"שים ושנים מהנוסעים נהרגו במסרה החווא. בדרך לשם, כשהמנדר נסע מעד

אתמול בבוקר נתפוצץ מוקש גדול מתחת למכונית נוטרים בין חושה לעקרון, לא רחוק מעקרון. כתוצאה מן ההתפוצצות צות נהרגו שלשה נוטרים יהודים ושנים נפצעו. ההרוגים הם: גרשון מרמלשטיין, קולפורל; משה וולגר, יוסף רוטשטיין, כולם מגדרה. הפצועים הם חנוך ברוט ויצחק פלדמן בן 20, שניהם מרחובות. בבוקר בשעה 6 יצאה המכונית כרגיל לסיוורה בדרכים ובה המשה נוטרים. הם עברו את הדרך מעקרון לחלדה ודבר לא קרה. בדרך בחזרה לא רחוק מעד רון עלה האוטו על מוקש, שגרם לאסון. יש לציין שבמקום הזה קרה פעם אסון דומה לזה. ההרוגים הועברו לגדרה. הל-

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



רישומי לידה של סבו, אביו וסבתו  
 מקור: Hungarian Births www.jewishgen.org

Name	Date of Birth	Father	Town Registered / Record#	Town Born	Comments	Source (Film/Item)
	Sex	Mother	Jaras			Megye
MARMORSTEIN, Gerson recte Gabi	15-Jan-1850 M	Kollman Betty	Vag Besztercze/28-01 Vag Besztercze Trencsén	Marikov		LDS 2009316, Item 3
MARMORSTEIN, Adolf	12-Dec-1877 M	Gerson HAAS Netti	Vag Besztercze/104-12 Vag Besztercze Trencsén	Polanka	Born in Polanka, Silesia, father born in Marikowa. He later changed his name from Adolf to Israel	LDS 2009316, Item 3

סבו: גרשון גבי מרמורשטיין  
 בן קולמן ובטי  
 נולד: 15.01.1850, מריקוב

אביו: אדולף מרמורשטיין  
 בן גרשון ונטי האס  
 נולד: 12.12.1877, פולנקה.  
 העתק רישום לידה מאוחר.

HAAS, Netty	22-Oct-1849 F	Ignatz KOHN Resy	Gyongyos/13-12 Local Gov't Heves	Gyongyos		LDS 642816, Item 5
-------------	------------------	---------------------	--	----------	--	--------------------

סבתו: נטי האס  
 בת איגנץ ורזי לבית כהן  
 נולדה: 22.10.1849, ג'ינג'ש

הערה: השם ישראל נוסף לכל הגברים היהודים לאחר עליית הנאצים

# רישומי לידה של אחיו ואחיותיו של האב

www.jewishgen.org Hungarian Births: מקור



MARMORSTEIN, Berthold	02-Oct-1879 M	Gabi HAAS Netti	Vag Besztercze/110-04 Vag Besztercze Trencsén	Polanka	child born in Polanka, Silesia; father from Marikowa	LDS 2009316, Item 3
MARMORSTEIN, Sigfried	17-May-1881 M	Gabi HAAS Netti	Vag Besztercze/116-11 Vag Besztercze Trencsén	(name of town obstructed)	child likely born in Polanka, Silesia	LDS 2009316, Item 3
MARMORSTEIN, Oskar	03-Apr-1883 M	Gabi HAAS Netti	Vag Besztercze/121-10 Vag Besztercze Trencsén	(name of town obstructed)	child likely born in Polanka, Silesia	LDS 2009316, Item 3
MARMORSTEIN, Samuel	23-Jan-1887 M	Gabr. HAAS Netti	Vag Besztercze/5-06 Vag Besztercze Trencsén	Polanka Schlesien	Father b. Marikowa	LDS 2009316, Item 4
MARMORSTEIN, Olga	08-Aug-1889 F	Gabi HAAS Netti	Vag Besztercze/16-07 Vag Besztercze Trencsén	Polanka (Szilezia)	Father b. Mariko, mother b. Luky	LDS 2009316, Item 4
MARMORSTEIN, Ida	24-Feb-1885 F	Gabi HAAS Netti	Vag Besztercze/17-05 Vag Besztercze Trencsén	Polanka (Szilezia)	Record of birth not entered until Oct-1889. Father b. Mariko, mother b. Luky	LDS 2009316, Item 4

ברטהולד מרמורשטיין  
נולד: 24.02.1879, פולנקה

זיגפריד מרמורשטיין  
נולד: 24.02.1881, פולנקה

אוסקר מרמורשטיין  
נולד: 24.02.1883, פולנקה

שמואל מרמורשטיין  
נולד: 24.02.1887, פולנקה

אולגה מרמורשטיין  
נולדה: 24.02.1889, פולנקה

אידה מרמורשטיין  
נולדה: 24.02.1885, פולנקה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



אידה זינגר לבית מרמורשטיין  
 דודתו, אחות אביו  
 נספתה  
 מקור: ארולסאן

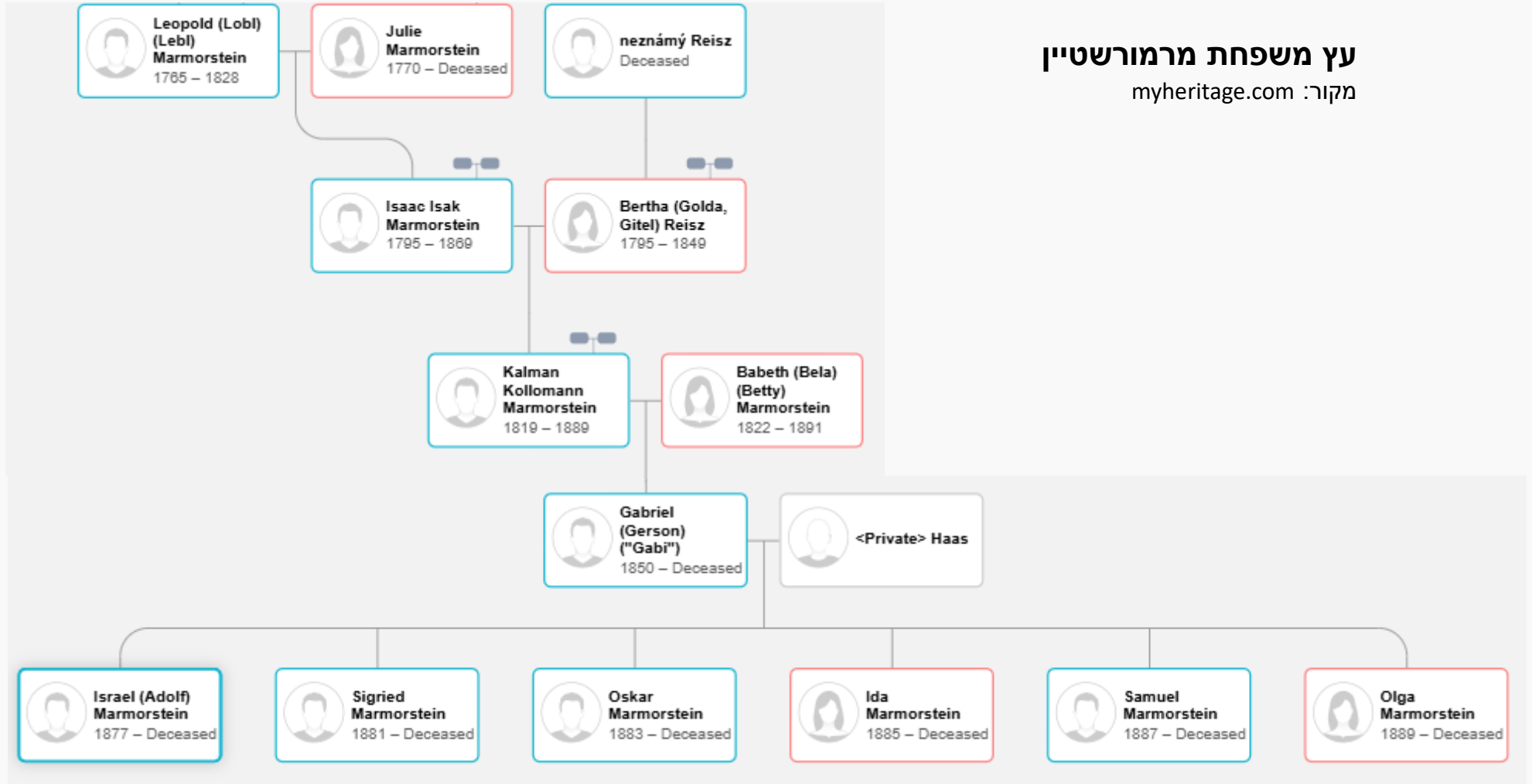
49139 n.r.  
 Singer - Marmorstein Ida 17 SEP. 1942  
 Verh. Melmanstr. 9 Rijswijk (Z.H) Wld.  
 24.2.85  
 wed.  
 17/9 42 ירמיהו לא, יט  
 Met mee in Wld.

26-12-62  
 overleden te Rijswijk Z.H.  
 Wed. va Jgmas Singer  
 2-12-79  
 1937 overleden  
 K 91

SINGER MARMORSTEIN	Ida		02/24/1885
-----------------------	-----	--	------------

SINGER MARMORSTEIN Ida 02/24/1885

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



**גולדשמידט מקס** 3 ביוני 1842 רהדן, ליבק, וסטפליה, פרוסיה, גרמניה  
**רגינה** 22 בספטמבר 1846 קאסל, הסה, גרמניה  
**אגנס** 30 ביוני 1870, מינדן, גרמניה  
**אידה** 26 בספטמבר 1877, מינדן, גרמניה

תושבי מינדן, רחוב אוברמרקט 11  
 מפקד 1880 מינדן, גרמניה  
 מקור: Ancestry

M. Goldschmidt, Max	Kaufmann	3 Juni 1842	jüdisch	Rahden Liebecke
" Regina	Frau	22 Septbr 1846	"	Cassel
" Agnes	"	30 Juni 1870	"	Minden
" Ida	"	26 Septbr 1877	"	" "

**רגינה, אגנס ואידה גולדשמידט**  
 (תאריך הולדתה של אידה שגוי)  
 תושבי מינדן, רחוב אוברמרקט 11  
 מפקד 1885 מינדן, גרמניה  
 מקור: Ancestry

Straße.	Haus Nr.	Vorname.	Familienname.	Stand oder Gewerbe.	Geburtszeit.			Religion.	Geburts=		
					Tag.	Monat.	Jahr.		Ort.	Kreis.	Staat.
Chammersstr.	11	Regina	Goldschmidt	Kaufmann	22	Septbr.	1846	jüdisch	Cassel	Preußen	
		Agnes	"	Tafelwein	30	Juni	1870	"	Minden	Minden	
		Ida	"	"	26	Septbr.	1877	"	"	"	

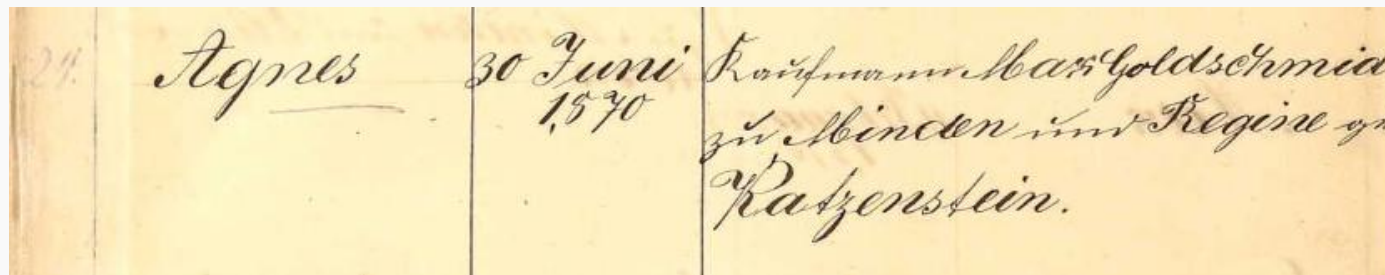
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



אגנס גולדשמידט, דודתו, אחות אמו  
 נולדה ב- 30 ביוני 1870 במינדן  
 מורה  
 בתם של מקס ורגינה גולדשמידט  
 תושבת מינדן, וסטפליה 1885  
 מקור: Ancestry

Name	Agnes Goldschmidt
Occupation	Schülerin
Religion	Jüdisch
Birth Date	30 Jun 1870
Birth Place	Minden, Preußen
Residence Year	1885
Residence Place	Minden, Westfalen, Germany
House Number	11
Page	47
Volume	Volkszählung 1885 (II)
Volume Beginning Year	1885
FHL Film Number	001783179

Name	Agnes Goldschmidt
Gender	weiblich (Female)
Event Type	Geburt (Birth)
Birth Date	30 Jun 1870
Birth Place	Minden, Nordrhein Westfalen (North Rhine-Westphalia), Deutschland (Germany)
Birth Civil Registration Office	Minden
Father	<a href="#">Max Goldschmidt</a>
Mother	<a href="#">Regina Goldschmidt</a>



"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)



סיפור חייו

**גרשון גינטר מרמורשטיין** נולד ביום כ"ח בתמוז תרע"ג (2.8.1913) בבון, גרמניה. בנם של אדולף וולף מרמורשטיין ואידה יעקובי לבית גולדשמידט, אח לאילזה והיינץ. הוא גדל והתבגר במרכזת של בון, משפחתו התגוררה בבית מגורים ומסחר שהיה בבעלות אביו בכיכר העיר. האב היה בעל זיכיון של חברת אופנה לאביזרים נלווים. לאחר סיום לימודיו בבית הספר היסודי והתיכון גינטר המשיך ללימודים אוניברסיטאיים.

באמצע שנות השלושים עם עליית היטלר לשלטון, משפחתו הגרעינית והמורחבת החלה לחפש דרכים להגר מגרמניה. גינטר הצטרף להסתדרות האקדמאים הציוניים ("ה.צ.א.") וביום 3 באוקטובר 1934 הגיע לתל אביב על סיפון האונייה "איטליה".

בראשית דרכו בארץ היה חבר באחת הקבוצות בקיבוץ "שער הנגב", הקבוצה התפרקה לבסוף בשל חוסר לכידות אידאולוגית שכן חבריה ראו במסגרת השיתופית תקופת מעבר בלבד. גרשון, התיישב בגדרה, שם עבד כפועל חקלאי במשקי האיכרים וכטפסן בבנין.

עם פרוץ מאורעות תרצ"ו (1936), הצטרף לשורות ה"הגנה" והתגייס לחיל הנוטרים. הוא שירת ב"משמר הנע"-הזרוע הניידת של משטרת היישובים העבריים. תחילת דרכו היתה בהגנה על קדוחי הנגב, כעבור זמן עבר לשומרון. בזכרון יעקב ובגבעת עדה היה אחראי על קבוצת הנוטרים, לאחר מכן הועבר לעקרון, שם פיקד על התחנה בדרגת קורפורל. גרשון היה צעיר גבה קומה, חביב ואהוב על משפחתו, על חבריו ועל אנשי המושבה. כל אותם ימים, גילה דאגה רבה למשפחתו שנותרה מאחור.

משפחתו בגרמניה ניסתה להשיג אשרות עליה לארץ ישראל בכל דרך, אולם נתקלה בקשיים רבים: הבקשה עבור אחיו הצעיר, היינץ, לא התקבלה, אחותו אילזה עברה לקלן ולא היה באפשרותה לקבל אישור, והוריו כפי שעולה ממכתביהם תלו את כל תקוותיהם להצלה בגינטר.

ביום כ"ד באב תרצ"ט (9.8.1939) יצא גרשון עם ארבעה נוטרים נוספים לבדוק את הדרך בין עקרון לחולדה. בדרכם חזרה עלה רכבם על מוקש רב עוצמה. גרשון ועוד שניים מחבריו, משה וולגר וזאב ריפשטיין, נהרגו במקום, השניים האחרים נפצעו. אחד מהם, חנוך ברוד נפטר מפצעיו בו ביום. גרשון וחבריו הובאו למנוחות בקבר אחים, בבית העלמין בגדרה.

עם מותו התקוות להצלת המשפחה נגדעו, אביו אדולף ואחיו היינץ שנשלחו מבון נרצחו, אימו אידה ואחותו אילזה שנשלחו מקלן גם הן נרצחו.

**"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)**